

NOVOST IMA TVRTKI KOJE SE BAVE OTKUPOM, ALI NE U OVOM ORGANIZACIJSKOM OBLIKU

POSLOVI U REGIJI ULAŽEMO I U RUMUNJSKI SEKTOR ENERGETIKE, SLOVENSKE OSIGURAVATELJE...

OČEKIVANJA NEĆEMO KUPOVATI SAMO JER JE JEFTINO, MORAMO ZNATI ŠTO ĆEMO S NPL-OVIMA

Darko Kosovec, predsjednik Uprave Global Investa, govori o poslovanju toga društva, inače jednog od rijetkih investicijskog fonda Taurus, prodaju udjela u postojećim fondovima Capital Breeder i USA Blue Chip na njem

u Hrvatskoj koje nije u vlasništvu banaka, otkriva detalje nove poslovne strategije koja uključuje osnivanje ačkom tržištu te komentira koliko je u današnje vrijeme atraktivno ulagati u nenaplative zajmove

VEĆ KAD KUPUJEMO NPL MOŽEMO PRIJE TOGA UOČITI NA TRŽIŠTU ZAINTERESIRANE DALJNJE KUPCE ZA NEKRETNINU KOJA JE KOLATERAL. NIJE NUŽNO DA SE STVAR ZAVRŠI SUDSKOM OVRHOM

Osnivamo prvi hrvatski fond za otkupljivanje loših kredita

TOMISLAV PILI
tomislav.pili@poslovni.hr

Osim u Hrvatskoj, nije isključeno da će fond ulagati i u regiji. Kao bivši bankar dobro poznajem tu problematiku NPL-ova

Loši krediti s jedne su strane teret domaćim bankama, ali za dio financijske industrije i vrlo atraktivno ulaganje. O tome govori i podatak da je trenutno u postupku osnivanja prvi domaći investicijski fond koji će ulagati upravo u takvu vrstu imovine, kredite s poteškoćama u otplati. Osnovat će ga Global Invest, a predsjednik Uprave toga društva Darko Kosovec u razgovoru za *Poslovni dnevnik* pojašnjava koja je ideja takvog ulaganja te kako namjeravaju naplatiti te zajmove.

K tome, Kosovec govori i o stanju u Global Investu. Inače, radi se o dugogodišnjem bankaru. Kako kaže, u bankarstvu je proveo 29 godina, od Privredne banke, zatim ondašnje Volksbanke, a današnje Sberbanke, a pet je godina bio član Uprave u Centar banci dok je ona još dobro poslovala. Od 2008. do prošle godine bio je član Uprave u Banci Kovanici. Tada dolazi u fondovsku industriju, u Global Investu je zadnjih godinu i pol dana.

Kada ste došli u Global Invest, kakvo ste poslovno stanje zatekli u tom društvu?

Društvo je bilo u fazi konsolidacije. Naime, Global Invest je nekadašnji FIMA Global Invest koji je na tržištu 14 godina, a 2014. društvo za upravljanje investicijskim fondovima preuzeto je od Croatiainspeka, renomirane tvrtke koja se bavi kontrolom kvalitete naftnih derivata i produkata u naftnoj industriji.

Oni imaju svoj uspješni i lukrativni biznis i s te strane nama kao Upravi bilo lakše raditi jer nismo bili pod pritiskom nerealnih ili previše ambicioznih ciljeva vlasnika. Kada je Croatiainspekt preuzela vlasništvo nad društvom, prvo su se sredili regula-

POMNO ĆEMO BIRATI POJEDINE PROJEKTE ILI KREDITE ZA KOJE OCUJENIMO DA SU ATRAKTIVNI

torni zahtjevi, a kad sam ja došao, zadatak je bio ojačati poslovnu stranu. Pod tim mislim na povećanje volumena u postojećem UCITS fondu Capital Breederu, jačanje komercijalne i poslovne aktivnosti nekretninskog fonda Proprius, održavanje dobrog trenda u zatvorenom fondu Brezi te kreiranje novih investicijskih fondova i pronalaženje novih kanala distribucije.

Koji su novi fondovi osnovani?

U tih godinu dana osnovan je novi UCITS fond USA Blue Chip. To je novost na našem tržištu i jedini je među dioničkim fondovima koji ima zaštitnu komponentu. Strategija je fonda ulaganje u američke blue chip dionice, ali ima i put opciju koja ga štiti od prenoglog i prejakog pada. Ocijenili smo da je takav fond potreban na tržištu s obzirom na tržišne volatilnosti i činjenicu da ulagači traže sigurnost, a ne toliko maksimalizaciju prinosa. S ovim smo pomirili te dvije komponente, prinos i sigurnost. I to se pokazalo kao dobar potez, fond je počeo poslovati u svibnju, dosad ima prinos od gotovo pet posto.

Kolika je imovina tog fonda?

Zasad oko 6,5 milijuna kuna.

To vas zadovoljava?

Naravno da ne, naše su ambicije mnogo veće. Domaće tržište kapitala lijepe je krenulo u zadnjem tromjesečju 2016. i prvom tromjesečju ove godine, a onda potaknuto krizom u Agrokoru opet se narušilo povjerenje, ulagači su "stali na loptu" i nisu bili pretjerano skloni ulaganju u fondove, a pogotovo u novi fond koji još nema rezultate u dužem razdoblju.

Kakvi su rezultati ostalih fondova?

Capital Breeder na ljestvici dioničkih fondova ima najbolji prosječni trogodišnji i petogodišnji prinos. To smatramo velikim uspjehom. Capital Breeder ulaže u dionice na hrvatskom, slovenskom i rumunjskom tržištu i nešto malo u mađarske i njemačke dionice.

Ovi dobri rezultati, pa i ove godine u kojoj je fond napravio nekih sedam posto prinosa, rezultat su našega pravovremenog prepoznavanja rizika, prvenstveno uz Agrokor. Nitko nije znao sve, ali prepoznali smo rizike vezane uz međusobna jamstva i izašli smo iz svih pozicija i u Brezi i u Brederu. Kako je tržište naglo palo u ožujku, dotadašnji dio portfelja u sloven-

skim i rumunjskim dionicama dodatno smo povećali, posebno u Rumunjskoj koja je vrlo potentno tržište. Ulažemo u dijelom državne kompanije iz energetskog sektora – nafta, električna energija, njihov operator naftovoda.

To su kompanije sa snažnim fundamentalnim pokazateljima i visokim dividendnim prinosima. Za ilustraciju, oni isplaćuju dividendu od 8 do 12 posto. To je zasad jako dobra priča. Što se tiče Slovenije, izloženi smo Luci Koper, Petrolu, osiguravajućim kućama Sava Re i Triglav te Cinkarni Celje koja je jako dobra kompanija.

Jedno ste od rijetkih društava za upravljanje koja nisu u vlasništvu banaka. Uspijevate li preživjeti na ovom tržištu?

Uspijevamo zahvaljujući i tim dobrim rezultatima, ali smo svjesni da moramo povećati volumen imovine pod upravljanjem.

Na koji ćete način to učiniti?

Pomoću pronalazača novih kanala distribucije, povećanjem volumena Capital Breedera i USA Blue Chipa te otvaranjem novih fondova. Što se tiče novih kanala prodaje, Capital Breeder i USA Blue Chip pokušavamo plasirati na njemačko tržište.

Upravo smo u fazi notifikacije europske financijske putovnice kojom ćemo dobiti odobrenje od tamošnjeg regulatora BaFina. Njemačko je tržište u tom pogledu jako regulirano i dosta strukturirano.

Nije dovoljno dobiti samo odobrenje od BaFina, to je samo početak, već morate imati i svog pružatelja podataka, depo banku i ispuniti niz drugih zahtjeva. Imat ćemo poslovne partnere preko kojih ćemo nuditi naše fondove, posebice putem interneta. Što se tiče novih fondova, radimo na osnivanju novog alternativnog investicijskog fonda, a klasa imovine u koju će fond ulagati bit će krediti s poteškoćama u naplati (NPL).

U kojim zemljama?

U Hrvatskoj, ali nije isključena ni regija. Kao bivši bankar dobro poznajem tu problematiku. Banke imaju određeni portfelj NPL-ova koji su rezervirane. Hrvatska narodna banka svakih šest mjeseci zahtijeva povećanje rezervacija za dodatnih pet posto i banke se u jednom trenutku isplati prodati te kredite po određenom diskontu. Nama nije primaran bonitet dužnika, ❖

već je ideja da se gleda kolateral koji stoji iza tog kredita.

Fond će izravno kupovati te kredite?

Da, ali ne u paketima, već ćemo pomno birati pojedine projekte ili kredite za koje ocijenimo da su atraktivni. Tu je bitno imati izlaznu strategiju. Ne bismo trebali kupovati samo jer je jeftino, već moramo znati što ćemo s tim.

Od guvernera Borisa Vujčića čuli smo da naplata takvih kredita snažno ovisi o kvaliteti pravosuđa. Očekujete li težu naplatu?

Imam dosta iskustva u tom području i znam da to ne ide lako ni brzo. Zato smo i dizajinirali fond na dulji rok. Kada uložite, "lock up" razdoblje trajat će tri godine u kojem ne možete izaći iz fonda, osim uz veliku izlaznu naknadu.

Pravosuđe je kod nas kao i zdravstvo, ima i dobrih i loših primjera. Stoga ćemo raditi i pravno dubinsko snimanje, pa bismo barem okvirno trebali prepoznati koliko će nam vremena trebati da nešto "izganjamo" na sudu. No, to je samo jedna od opcija. Već kad kupujemo NPL možemo prije toga uočiti na tržištu zainteresirane daljnje kupce za nekretninu koja je kolateral. Nije nužno da se stvar završi sudskom ovrhom.

Hoće li taj fond zbog mogućih većih pravnih troškova imati veće naknade za upravljanje ili ulazne naknade?

Neće imati, kako ulaznu tako i naknadu za upravljanje jer troškovi vezani uz stjecanje NPL-ova i vođenje spora su troškovi fonda, a ne društva. Ako brzo i dobro to napravimo, troškovi će biti ugrađeni u prodajnu cijenu. Primjerice, ako vodite ovrhu, sud priznaje i sudske i odvjetničke troškove.

Očekujete li da će loši krediti postati zanimljiva imovina za ulaganje i za druga društva za upravljanje investicijskim fondovima?

Koliko znam, to je vrlo zanimljivo ulaganje za mnogo subjekata u Hrvatskoj. Mi smo prvi koji bismo to željeli provoditi putem fonda. Već sad ima mnogo tvrtki koje se time bave, ali ne u takvom organizacijskom obliku. Bilo koji poduzetnik može osnovati svoj SPV ili svoju tvrtku koja će se baviti takvim stvarima, ali mi zbog transparentnosti koja bi mogla privući i neke inozemne ulagače pokušavamo to оформiti u obliku fonda. ❖